Lex Malmi Juridiikka

Kim Korkkula

Esityksen sisältö

- Säädösteksti ja sisältö
- Lex Malmi perustuslaillisesta näkökulmasta

Lex Malmi, tarkoitus

- *Lex Malmi 1.1 § ”Lain tarkoitus. Tämän lain tarkoituksena on **säilyttää** Helsinki-Malmin lentopaikka ilmailukäytössä, **kehittää** lentopaikan oheistoimintaa ja **säilyttää** lentopaikan kulttuuriympäristöarvot.”*

Lex Malmi

- *Toiminnan määrittäminen alueella*
  → käyttötarkoitus
  → vaarantavan toimenpiteen kielto

- *Kulttuuriperinnön suojelulaki*

- *Kuitenkin joustava joka suhteessa, sallii kehityksen*

- *Asetuksen anto-oikeus*

Lex Malmi perustuslaillisesta näkökulmasta

- Valmistelutyö tehty huolella
- Omaisuuden suoja, 15 §
- Kunnallinen itsehallinto, 121 §
- Vastuu ympäristöstä, 20 § ***(kulttuuriperinnöstä)***

Perustuslaki, omaisuuden suoja 15 § (1/2)

”Jokaisen omaisuus on turvattu. Omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan ***säädetään lailla.”***

→ Yleisen edun perusteella

→ Puuttuminen hyvitetään maksamalla ”täysi korvaus”

→ Ei sovelleta **suoraan** kuntiin

Perustuslaki, omaisuuden suoja 15 § (2/2)

- *Täydentävää sääntelyä: Laki kiinteän omaisuuden ja erityisen oikeuksienlunastuksesta v. 1977 (Lunastuslaki)*

- *Pohjautuu: Laki omaisuuden lunastuksesta puolustuksellisiin tarkoituksiin v. 1996*

→ *Täydentävää sääntelyä ja menettelytapoja*

→ *Rajoitus ja hyvitys, kevyempi keino*

→ *Asetuksen anto-oikeus*

Lunastus

- ”Ydin alueella” valtiolla suora lunastusoikeus

- ”Viereisillä alueilla” tietyin ehdoin

- **Ei lunastusoikeutta, kun**
  → ”Ympäröivät alueet”
  → sopimalla, <u>rajoituksella</u> tai muulla tavalla

- Kuitenkin viimesijainen keino!

Perustuslaki, kunnallinen itsehallinto 121 § (1/2)

- Kunnallinen itsehallinto tarkoittaa **kunnan alueella** kuntalaisten oikeutta päättää **heitä itseään** koskevissa asioissa.

- Kyse ei ole ehdottomasta (absoluuttinen) oikeudesta

- **Ylikunnallinen ja kansallinen** päätöksenteko kuuluu eduskunnalle

- Lentokenttä on jo lähtökohtaisesti ylikunnallinen!

- Perustuslaillinen arvio on aina kokonaisarviota → ei voida tarkastella yksistään.

Perustuslaki, kunnallinen itsehallinto 121 § (2/2)

- Millä tavalla puuttuu?
  → ei kyse laajemmasta puuttumisesta,
  → voimassa olevan kaavan mukaan ensisijaisesti lentokenttä

- Vaikuttavuuden taso
  → Östersundom, Kaavavaranto

- Kuntalaismielipide
  → (HS/pakko lunastus 2017, MLY/ilmailutoiminta 2017)

- **Puuttumisen peruste!**

Helsinki idästä päin valokuvattuna, 23.4.2017

Perustuslaki, vastuu ympäristöstä

- PeL 20.1 § ”**Vastuu** luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja **kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.**”

- Ihmisoikeuskysymys

- Erityisluonne

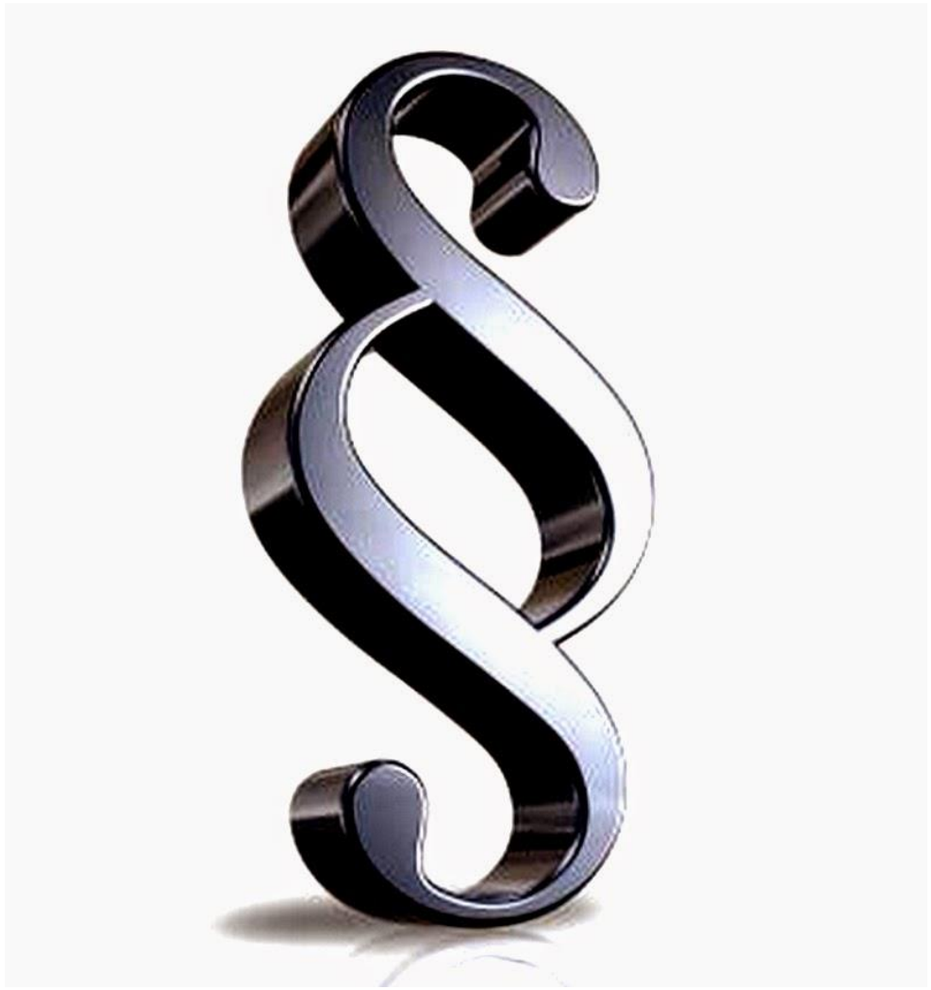

Kulttuuriperintö

- Kulttuuriperintö on kansakuntamme aineellista ja aineetonta pääomaa. Myös toiminta!

- Malmin kulttuuriperintöarvot ovat kiistattomat

- Unesco?

Vastuu ympäristöstä ja Lex Malmi

- Lex Malmin alueellinen soveltamisala suhteessa PeL 20 §
- Lex Malmi suojelulakina
- Tulokulma ainutlaatuinen, käänteinen järjestys
  Juha Karhu: *”tällä on erityistä merkitystä”*
- Perustuslain sisällön Konsentroituminen
- (PeL 22 §, PeL 107 §)

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY

PERUSHAKU

valitse kunta
kaikki kunnat

kohteen nimi tai sen osa ?

kohteeseen sisältyy
kaikki vaihtoehdot

ympäristön nykyluonne
kaikki vaihtoehdot

hae

KARTTAHAKU

kohteet maakunnittain

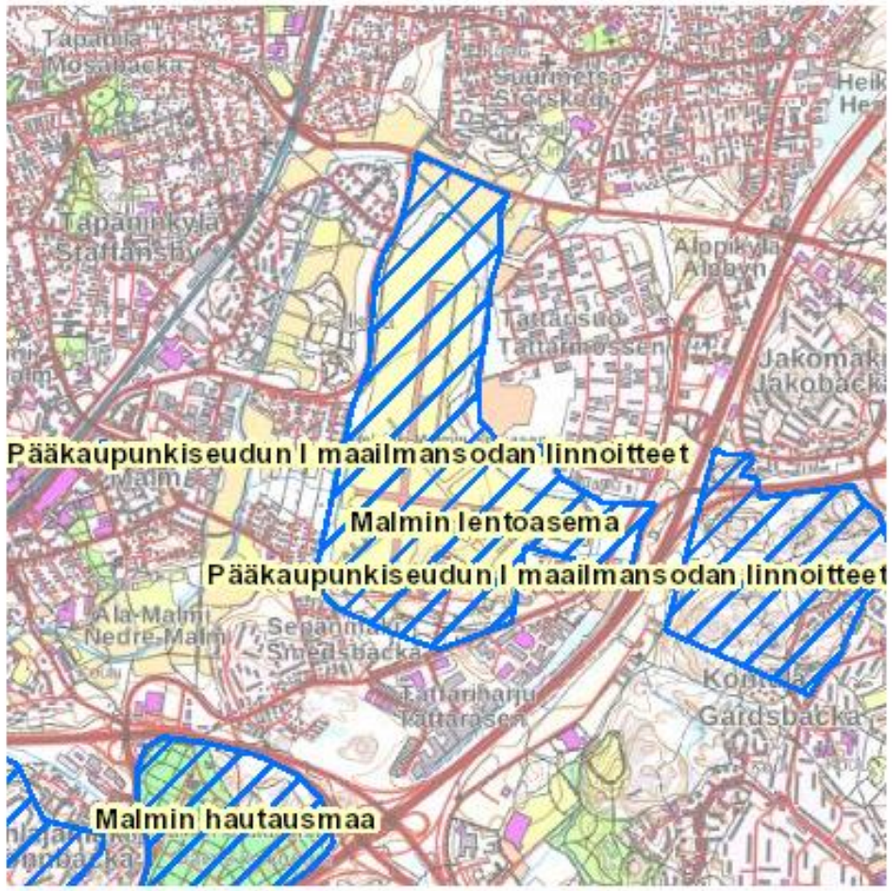

pohjakartta © Maanmittauslaitos
lupanro MML/VIR/MYY/258/08

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt RKY
piste
viiva
alue

Kunta: Helsinki
Nimi: Malmin lentoasema

keskitä kartta kohteeseen
paluu kohteen perustietoihin

© Museovirasto 2009

Yhteenveto

- PeL 20 § puoltaa Lex Malmin säätämistä

- Perustuslaillisessa arviossa on kysymys **kokonaisarviosta ja vaikuttavuusarviosta.**

- Valistunutta perustuslaillista arviota ei voida antaa, ellei arvion antaja tunne Malmin lentokenttään liittyviä erityisiä seikkoja ja hahmota perustuslaillista kokonaisuutta.

Kiitos!

Kuvat: Sampo Kiviniemi